Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 20 Mai 2015

Aelod / Swyddog Arweiniol: Hugh Evans - Arweinydd
Gary Williams - Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd
Ivan Butler - Pennaeth Archwilio Mewnol

Awdur yr Adroddiad: Ivan Butler - Pennaeth Archwilio Mewnol

Teitl: Monitro Darparwyr Gwasanaeth a ariennir gan y Cyngor

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi manylion i'r Pwyllgor am gwmpas a'r cynllun prosiect ar gyfer adolygu monitro Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor, a fydd yn arwain at fframwaith newydd ar gyfer rhoi trefniadau o'r fath ar waith.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mynegwyd pryderon ynglŷn â monitro Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor, yn enwedig i ddysgu gwersi o'r trefniadau Clwyd Leisure Limited a sicrhau fod gan y Cyngor drefniadau cadarn ar waith i fonitro llywodraethu, perfformiad ariannol, perfformiad gweithredol a'r defnydd o arian y Cyngor.

Yn ei gyfarfod diwethaf, bu'r Pwyllgor hwn hefyd yn trafod rolau a chyfrifoldebau aelodau etholedig wrth gynrychioli'r Cyngor ar gyrff allanol a gofynnodd am ragor o wybodaeth am sut fyddai hyn yn cael ei ddarparu fel rhan o'r adolygiad cyffredinol o Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor .

3. Beth yw'r Argymhellion?

- I'r Pwyllgor ystyried a thrafod y cwmpas arfaethedig a'r cynllun prosiect
- I'r Pwyllgor gytuno sut y mae'n dymuno monitro cynnydd ar y prosiect

4. Manylion yr Adroddiad

Mae'r Cwmpas a Chynllun Prosiect ynghlwm (Atodiad 1) yn darparu manylion llawn i'r Pwyllgor o'r rhesymeg y tu ôl i'r adolygiad hwn, cwmpas y gwaith sydd i'w wneud a'r amserlenni ar gyfer y prosiect.

Bydd y prosiect yn arwain at fframwaith newydd ar gyfer dechrau trefniadau gyda sefydliadau y mae'r Cyngor yn darparu cyllid iddynt i ddarparu gwasanaethau ar ei ran. Bydd hyn yn cynnwys cyrff hyd braich, partneriaethau, sefydliadau a ariennir gan grantiau, a chyflenwyr mawr trydydd parti o wasanaethau allweddol.

Y nod yw darparu dull sy'n seiliedig ar risg, yn dibynnu ar lefel y cyllid y mae'r Cyngor yn ei ddarparu, fel na fydd y trefniadau yn or-fiwrocrataidd ar gyfer sefydliadau bach, ond yn darparu trefniadau cadarn ar gyfer trefniadau ariannu mwy sylweddol. Mae hyn yn golygu y bydd gan y Cyngor drefniadau cadarn ar waith i roi sicrwydd i uwch reolwyr, aelodau etholedig a'i rhanddeiliaid bod y cyllid mae'n ddarparu i drydydd partïon yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y pwrpas a fwriadwyd a'i fod yn cyflawni'r amcanion gofynnol.

Bydd y fframwaith newydd hefyd yn cynnwys trefniadau ar gyfer sicrhau bod rolau aelodau etholedig ar 'fyrddau' yn glir, wedi'u deall yn llawn ac yn cael eu defnyddio i sicrhau eu bod yn cyflawni eu rolau a'u cyfrifoldebau yn effeithiol. Adroddodd y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd i'r Pwyllgor eisoes ar gynrychiolaeth aelodau etholedig ym mis Gorffennaf 2014 (ynghlwm fel Atodiad 2) ac mae'r prosiect hwn yn rhoi'r cyfle i roi sylw i hyn fel rhan o fframwaith cyffredinol. Bydd hyn yn cynnwys rolau aelod etholedig, cyfrifoldebau, llinellau adrodd ac amlder adrodd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Nid oes angen gwneud penderfyniad ar yr adroddiad hwn; fodd bynnag, gall y gwaith a wneir gan Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor gyfrannu'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol i'r Blaenoriaethau Corfforaethol, yn dibynnu ar y gwasanaeth a ddarperir.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes costau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Nid oes angen penderfyniad na chynnig ar gyfer newid mewn perthynas â'r adroddiad hwn, felly nid oes unrhyw effaith ar bobl sy'n rhannu nodweddion sydd wedi eu gwarchod.

8. Pa ymgynghori a wnaed â'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Trafododd y Tîm Gweithredol Corfforaethol gwmpas drafft ar gyfer y prosiect ar 28 Gorffennaf 2014, gan gytuno ar ddyddiad cwblhau o 31 Mawrth 2015. Yn anffodus, oherwydd newidiadau sylweddol yn y tîm Archwilio Mewnol, mae'r terfyn amser hwn wedi cael ei ohirio i 30 Mehefin, 2015.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol ynghlwm wrth yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Bydd y fframwaith newydd yn sicrhau bod Cyngor Sir Ddinbych yn mynd i'r afael â'r risgiau allweddol canlynol:

- Mae cael cyfarwyddyd a threfniadau cyson ar gyfer sefydlu a chofnodi Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor yn golygu y bydd yn gwbl ymwybodol o'r holl Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor bydd yn ymdrin â nhw.
- Mae cael trefniadau monitro rheolaidd a chadarn yn golygu na fydd yn ariannu Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor nad ydynt yn darparu'r canlyniadau a fwriadwyd a bydd yn ymwybodol o'r Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor sy'n perfformio'n wael, yn weithredol a/ neu'n ariannol.
- Mae cael trefniadau llywodraethu cadarn dros Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor yn lleihau'r tebygolrwydd o fethiant yn ei stiwardiaeth o gyllid cyhoeddus.
- Mae cael mecanweithiau rhybuddio cynnar trwy wybodaeth monitro rheolaidd yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd yn dioddef colled ariannol o ganlyniad i Ddarparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor yn peidio â bodoli ac ni ddylai orfod camu i mewn gyda threfniadau at raid i ddarparu gwasanaethau.
- Mae cael achosion busnes cadarn ar gyfer cymeradwyo trefniadau Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor yn golygu y gall sicrhau bod Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor yn rhannu gwerthoedd Cyngor Sir Ddinbych ac ni ddylai ddwyn anfri ar y Cyngor drwy ei ymddygiad.
- Mae cael cytundebau cyfreithiol cadarn a chytundebau lefel gwasanaeth yn sicrhau bod y ddau sefydliad yn deall eu rolau a'u cyfrifoldebau ac yn cryfhau sefyllfa Cyngor Sir Ddinbych mewn achos o anghydfod.
- Mae darparu arweiniad a chefnogaeth gadarn i'w aelodau etholedig sy'n eistedd ar gyrff allanol yn diogelu eu buddiannau, yn gwella'r tebygolrwydd o archwilio cadarn ac yn egluro'r sefyllfa gyfreithiol a'r gwrthdaro o ran buddiannau sy'n ymwneud â swyddi cyfarwyddwyr ac ymddiriedolwyr.
- At ei gilydd, mae'r fframwaith yn golygu na ddylai Cyngor Sir Ddinbych ddioddef niwed sylweddol i'w enw da oherwydd methiant Darparwyr Gwasanaeth a Ariennir gan y Cyngor.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Nid oes angen gwneud penderfyniad ynglŷn â'r adroddiad hwn.